

Jeg vil koncentrere mine bemærkninger om grundlovens § 72 om boligens ukrænkelighed, og hr. Martin Glerup vil på Socialdemokratiets vegne gøre nogle bemærkninger vedrørende erstatningsfri reguleringer.

For så vidt angår boligens ukrænkelighed, kan vi med redegørelsen konstatere, at myndighedernes adgang til privat ejendom uden retskendelse jo finder sted, når det drejer sig om tilsyn, om kontrolundersøgelser, ofte stikprøvekontroller i forbindelse med tilskudsordninger. Det er ordninger, der er etableret i lovgivningen gennem årtier og dermed også med skiftende regeringer bag.

Vi fik i 1985 en betænkning om tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Heri anbefalede man, at der ikke i disse tilfælde bør stilles krav om retskendelse, og den anbefaling er jeg ganske enig i. Det vil være et unødigt omsvøb, det vil være at belaste domstolene med unødige sager, og det vil svække forvaltningsmyndighedernes kontrolmuligheder, uden at der reelt er vundet noget i retssikkerhedsmæssig henseende for borgerne.

Der er langt vigtigere spørgsmål at koncentrere sig om, når det drejer sig om grundlovens § 72. Jeg synes for det første, det er vigtigt, at undtagelsesreglen i § 72 kun anvendes i lovgivningen, når der vitterlig er en særskilt begrundelse for det.

Derfor er det vigtigt i lovforberedelsen, at begrundelsen angives, hvis myndighederne skal have adgang uden retskendelse, og selve anvendelsesområdet, hvor man overhovedet kan bruge denne bestemmelse, bør præciseres i lovgivningen – og i den forbindelse også en præcisering af, at man ikke kan klare sig med andre og mindre indgribende foranstaltninger.

Dermed får vi den åbenhed, der skal til omkring spørgsmålet. Folketinget kan have det med i sin behandling af lovforslag, og Folketinget kan dermed åbent tage stilling til, om man synes, det er rigtigt at lave en anvendelse af undtagelsen i grundlovens § 72.

I den forbindelse synes jeg også, det er vigtigt, at man begrænser anvendelsen til de erhvervs-mæssigt benyttede lokaler i de situationer, hvor der ikke er grund til også at inddrage den enkelte borgers private bolig, altså når formålet med bestemmelsen ikke bliver forspildt ved alene at give adgang til de erhvervs-mæssigt benyttede lokaler.

For så vidt angår de såkaldte politibistandsbestemmelser, som vi også diskuterede i maj

sidste år, synes jeg, det er meget positivt, at justitsministeren bebuder, at man vil gå disse bestemmelser igennem også på de enkelte ministerområder, og at man løbende vil lade dem præcisere, sådan at der ikke er tvivl om, at anvendelsen er en undtagelse fra grundlovens § 72 i de tilfælde, hvor man beslutter sig for, at det skal være undtagelsesbestemmelsen, der anvendes.

Det sidste, jeg kunne have lyst til at påpege, er, at det allervigtigste i de her sager ud over alt det med juraen jo er, at man bruger god forvaltningsskik i de sammenhænge her: at man uopfordret legitimerer sig, at man ikke går videre i sin myndighedsudøvelse, end der er behov for, at man i øvrigt helt banalt optræder høfligt og hensynsfuldt i disse situationer. Jeg tror, hvis man er omhyggelig med de ting, så ville 9 ud af 10 eventuelle konfliktsituationer simpelt hen kunne undgås, altså hvis de rigtige menneskelige egenskaber er der hos de myndighedspersoner, der skal udøve kontrollen, så tror jeg stort set, man ville være fri for konfliktsituationer.

Og lad mig slutte med at sige, at vi er meget tilfredse med den årvågenhed, som jeg fornemmer der er fra regeringens side på dette område både ved gennemgangen af reglerne, sådan at man er sikker på, at retsgrundlaget er i orden i forbindelse med politiets bistand, og også årvågenhed for at vise åbenhed i de grundlovsmæssige aspekter, når vi forbereder ny lovgivning.

På de betingelser har vi også de bedste forudsætninger for at sikre, at der er den balance, der hele tiden skal være mellem på den ene side hensynet til den enkelte borger og på den anden side forvaltningsmyndighedernes nødvendige kontrolvirksomhed.

Martin Glerup (S):

Baggrunden for reguleringerne i det åbne land er hele vores naturgrundlag, som er under pres. Der er i dette århundrede sket inddæmning og udtørring af en række lavvandede områder af stor betydning for flora og fauna. Der er sket en voldsom reduktion i heder og overdrev. Den intensive landbrugsdrift har ødelagt tusindvis af små biotoper, som er hjemsted for vilde planter og dyr. Snesevis af insektarter, flere arter ferskvandsfisk, krybdyr, fugle og planter er udslettede fra den danske natur.

Vi må i Danmark erkende, at vi er et lille tætbefolket land med stor landbrugsproduktion, og vi har nødig at beskytte natur og miljø til gavn for hele befolkningen. Det er sådan, at 2 pct. af